

ROVANIEMI

Samppa Määttä
vt. Toimialajohtaja, elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelut

Mitkä ovat olleet merkittävimmät toimet/hankkeet toimielimessä talousarviovuonna 2025?

- Te-palvelu uudistuksen läpivienti ja henkilöstön siirto uuteen organisaatioon.
 - Palveluiden katkottomuus asiakkaille (asiakastyön prosessit ja maksatustehtävien prosessit).
 - Uusien yhteistyöverkostojen ja foorumien rakentaminen 45 työllisyysalueen kesken, KEHA-keskuksen ja elinvoimakeskusten kanssa sekä ylipäänsä hyvin laajan kumppanuusverkoston kanssa (oppilaitokset, työnantajat, henkilöstöpalveluyritykset, 3 sektorin toimijat, KELA, hyvinvointialue, ammattiliitot yms).
 - Erilaisia yhteistyöryhmiä, johtoryhmiä, neuvottelukuntia, valtakunnallisia ja alueellisia työryhmiä on

Onko toimielimen talouden tavoitteiden toteuman osalta jotain keskeisiä muutoksia tai muita havaintoja, jotka halutaan saattaa tarkastuslautakunnan tietoon? Onko talouden toteuman osalta ilmennyt mitään merkittäviä poikkeamia suunnitellusta?

- Talouden toteumassa on poikkeuksia johtuen TE-palveluiden siirrosta ja siitä että kaikilta osin emme saaneet tarkkoja kuntakohtaisia tietoja vaan ensimmäiseen toimintavuoteen piti lähteä arvioilla.
 - Esimerkiksi palkkatuen sidonnat eivät ole toteutuneet täysimääräisesti koska kaikki palkkatukea saaneet yritykset eivät ole hakeneet myönnettyjä tukia maksatukseen.
 - Työvoimakoulutusten sopimus Redulta jäi myös alikäytölle ensimmäisenä vuonna johtuen alkukevään henkilöstövajeesta sekä uudistuksen muista vaikutuksista ja vaikeuksista (mm tietojärjestelmien toimivuus). Kesällä 2025 saatiin koulutuskoordinaattorin viransijainen töihin ja työvoimakoulutusten asiakasohjaus on tehostunut. Pari ensimmäistä vuotta näyttää sen että mikä on realistinen sopimuksen suuruus eli kuinka paljon työvoimakoulutuksille on kysyntää kahden kunnan muodostamalla työllisyysalueella (kun ennen niitä hankittiin koko Lapin alueen tarpeisiin).
 - Liikkeenluovutuksen vuoksi avoimia vakansseja päästiin täyttämään vasta kevään edetessä ja siksi myös henkilöstökulut eivät juosset täysimääräisesti vielä alkuvuoden aikana. Eli siis työllisyysalueen toiminnan osalta tarvitaan ainakin 2 täyttä toimintavuotta jotta nähdään mikä on tosiasiallinen käyttöaste eri palveluille kahden kunnan alueella.

Onko toimielimen toiminnan tavoitteiden toteuman osalta jotain keskeisiä muutoksia tai muita havaintoja, jotka halutaan saattaa tarkastuslautakunnan tietoon? Onko joku tavoite jäänyt toteutumatta, miksi? Missä on onnistuttu erityisen hyvin?

- Elinvoimatoimialan hanketyön kokonaisuus, on kasvanut lyhyessä ajassa ja on kooltaan jo merkittävää verrattuna aiempaan.
 - Tämä on vaatinut paljon valmistelutyötä sekä hanketoiminnan systemaattista kehittämistä, toisin sanoen olemassa olevan henkilöstö on ollut sitoutunutta uusiin avauksiin ja tehnyt työtä esimerkillisesti.
 - Hankkeiden avulla on järjestetty paljon erilaisia uusia tapahtumia ja luotu käytäntöjä, joista on ollut hyötyä koko kaupungille.
 - Jatkossa on syytä kiinnittää entistä enemmän huomiota siihen, että hanketyö on entistä valmistellumpaa ja sen resurssointi on selkeää ja hallittua.
 - Myös vastaavuus kaupunkistrategiaan ja kasvuohjelmaan on tärkeä arvioida valmisteluvaiheessa.

Miten toimielin on saanut toteutettua kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita vuoden 2025 aikana?

- Kaupunkistrategian tavoitteita on 2025 edistetty erityisesti TE-palvelu-uudistuksen toimeenpanolla ja sen edellyttämällä organisaatio- ja prosessityöllä (palveluiden jatkuvuus, asiakastyön ja maksatusten prosessit) sekä laajalla kumppanuus- ja verkostoyhteistyöllä.
- Tavoitteet ja mittarit on kytketty talousarvioprosessiin, mikä tukee strategisten tavoitteiden johtamista yhtenä kokonaisuutena (työllisyys- ja kotoutumispalvelut sekä elinkeino- ja alueelliset palvelut).
- Vuonna 2025 on päivitetiän strategista toimeenpanoa ohjaavia asiakirjoja: palvelusuunnitelma (päivitys 28.1.2025, valtakunnallisten tavoitteiden pohjalta) ja järjestämissuunnitelma (hyväksytty 27.5.2025 §39), ja toiminnan seuranta tehdään myös valtion/KEHA-keskuksen ohjauksen ja YSE-keskustelujen kautta.
- Toimialan toimintaa vahvasti ohjaavan kasvuohjelman laadinta käynnistyi vuonna 2025. Tämän ohjelman laadinnan koordinoinnista vastaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Vuoden 2024 arviointikertomuksen mukaan kylien kehittämisjaoston roolia ei ole tarkasteltu siitä näkökulmasta, onko elinkeinojen kehittämiseen keskittyvän lautakunnan alaisuus jaostolle tarkoituksenmukainen paikka organisatorisesti. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan jaoston tulevaisuuden kehittämistarpeita kartoitetaan vuoden 2025 aikana. Onko asiaa edistetty toimintavuoden 2025 aikana?

- Kylien kehittämisjaoston kanssa on tehty maaliskuussa 2025 arviointi jaoston toiminnasta ja siitä, mitä kehittämisjaoston tulevaisuudelta haluttaisiin. Jaoston jäseniä pyydettiin etukäteen keräämään tietoa asukkailta työpajaa varten
 - Yleisinä myönteisinä nostoina nähtiin kylien välinen yhteistyö sekä erilaiset hankkeet.
 - Haasteina nähtiin epäselvyys roolijaosta, mikä aiheuttaa epäluottamusta (kaupunki, kylien kehittämissäätiö) sekä vaikuttavuus ja viestintä.
 - Jaoston jäsenet haluaisivat vaikuttaa laajasti asioihin, jotka eivät ole välttämättä hallintosäännön mukaisia tai edes kaupungin päätöksenteon alaisia.
 - Keskusteluttavat asiat liittyvät suurimmaksi osaksi asukkaiden hyvinvointiin ja asuinympäristöä koskeviin teemoihin.
 - Jaoston jäsenten lisäksi työpajassa oli mukana toimialajohtaja, joka on vienyt viestiä eteenpäin.

Vuoden 2024 arviointikertomuksen mukaan kylien kehittämisjaoston roolia ei ole tarkasteltu siitä näkökulmasta, onko elinkeinojen kehittämiseen keskittyvän lautakunnan alaisuus jaostolle tarkoituksenmukainen paikka organisatorisesti. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan jaoston tulevaisuuden kehittämistarpeita kartoitetaan vuoden 2025 aikana. Onko asiaa edistetty toimintavuoden 2025 aikana?

- Valtuustokauden vaihtuessa uudet jaoston jäsenet ovat aloittaneet toimintansa syyskuun lopulla avoimiin kyläkokouksiin perustuvien esitysten pohjalta.
 - Elinvoimalautakunta on valinnut jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan.
 - Alueellisten palvelujen henkilöresurssia lisättiin vuodelle 2025 määräaikaisen projektisuunnittelijan toimella, mikä on auttanut viemään läpi ison uudistusprosessin kaupungin maksamien kylätila-avustusten osalta. Kylätila-avustukset mahdollistavat kyläyhdistysten toiminnan eri puolilla Rovaniemeä ja ovat tärkeä asukastoiminnan tukemisen muoto kyläalueilla.
- Hallintosääntötyöryhmä on kuullut toimialajohtajaa ja elinkeinopäällikköä jaostoon liittyen helmikuussa –26

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi työllisyyspalveluiden ja TE-uudistuksen valmistelun osalta ylikunnallista yhteistyötä. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota mm. siihen, että työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen pohjalta laaditun palvelusuunnitelman tavoitteiden seuranta ei ole määritelty. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumisen raportoinnista päätetään vuoden 2025 aikana. Onko raportoinnista päätetty ja voiko niiden toteumasta raportoida jotain tarkastuslautakunnalle vuoden 2025 osalta?

- Työvoimapalveluiden järjestämistä kuvataan kolmessa asiakirjassa:
 - 1) yhteistoimintasopimus
 - 2) palvelusuunnitelma ja
 - 3) järjestämissuunnitelma.

Näistä ensimmäinen, **palvelusuunnitelma**, oli luonteeltaan enemmänkin ideoiva asiakirja palveluiden siirtoon valmistautumisessa ja se **hyväksyttiin 24.4.2024** (§37). *Elinvoimalautakunta päätti hyväksyä liitteenä olevan palvelusuunnitelman ja valtuuttaa valmistelutyön jatkumisen palvelusuunnitelman periaatteiden mukaisesti.* Valmistelutyö siis eteni näiden periaatteiden mukaan. Matkan varrella tarkentui ja muuttui monta asiaa kuten näin isolle muutokselle on ominaista.

- Vuoden 2025 alussa työllisyysalueet saivat vasta tietoonsa työvoimapalveluiden valtakunnalliset tavoitteet jotka piti nopeasti yhteensovittaa työllisyysalueiden omiin tavoitteisiin. Niinpä elinvoimalautakuntaan vietiin 28.1.2025 päätettäväksi **päivitetty palvelusuunnitelma**, johon jouduttiin ottamaan pohjaksi juuri annetut valtakunnalliset tavoitteet. Asiakirjasta tehtiin tässä vaiheessa melko “kevyt”.
- Näiden valtakunnallisten **tavoitteiden toteutumista seuraa ja raportoi KEHA-keskus**. Ensimmäinen vuosi oli heillekin ns. opetteluvuosi.

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi työllisyyspalveluiden ja TE-uudistuksen valmistelun osalta ylikunnallista yhteistyötä. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota mm. siihen, että työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen pohjalta laaditun palvelusuunnitelman tavoitteiden seuranta ei ole määritelty. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumisen raportoinnista päätetään vuoden 2025 aikana. Onko raportoinnista päätetty ja voiko niiden toteumasta raportoida jotain tarkastuslautakunnalle vuoden 2025 osalta?

- Keväällä vietiin lisäksi päätöksentekoon **päivitetty työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma**. Elinvoimalautakunta hyväksyi sen 27.5.2025 (§39).
- **Järjestämissuunnitelmassa** todetaan, että työllisyysalueen yhteiset tavoitteet, painopisteet ja mittarit asetetaan yhteisen toimielimen päätöksellä vuosittain. --> eli työllisyysalueen tavoitteet ja mittarit ovat osa elinvoiman talousarviota, ei mikään erillinen ja irrallinen osa. Tämä tehostaa työllisyys-, kotoutumis- ja elinkeinopalvelujen johtamista kokonaisuutena elinvoiman vahvistamiseksi.
- On myös huomioitava, että työvoimapalvelut eroavat kunnan muista palveluista siinä, että **valtiolle jäi vahva rooli ohjata, seurata ja arvioida** työvoimapalveluita ja työllisyysalueiden toimintaa. On ollut jokseenkin **vaikeaa yhteensovittaa** tätä valtion roolia kuntien itsehallinnolliseen rooliin ja työllisyysalueiden raportointitaakka on ollut valtava. Erilaisia kyselyitä ja tietopyyntöjä ja raportointipyyntöjä tulee vuoden aikana kymmeniä. Myös valtakunnalliset tavoitteet on osittain vaikea yhteensovittaa kuntien omiin tavoitteisiin tai ne saattavat olla jopa ristiriidassa keskenään. Tämä työllisyysalueiden ja KEHA-keskuksen **yhteinen prosessi on vasta kehittymässä**.

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi työllisyyspalveluiden ja TE-uudistuksen valmistelun osalta ylikunnallista yhteistyötä. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota mm. siihen, että työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen pohjalta laaditun palvelusuunnitelman tavoitteiden seuranta ei ole määritelty. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumisen raportoinnista päätetään vuoden 2025 aikana. Onko raportoinnista päätetty ja voiko niiden toteumasta raportoida jotain tarkastuslautakunnalle vuoden 2025 osalta?

- **Työllisyysalueiden seurannan virallinen prosessi on ns YSE-keskustelut** eli yhteistyö- ja seurantakeskustelut, joihin osallistuu työllisyysalueen lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö, KEHA-keskus sekä alueen elinvoimakeskus.
- **KEHA-keskus tuottaa** kerran vuodessa:
 - 1) Alueellisen asiantuntija-arvion työllisyysalueiden toiminnasta
 - 2) Valtakunnallisen asiantuntija-arvion TE-palvelujärjestelmän tilasta valtakunnalliseen neuvottelukuntaan
 - 3) Kolme kertaa vuodessa suppeamman tilastokatsauksen työvoimapalveluiden järjestämisestä.
- **Ensimmäinen YSE -keskustelu** (yhteistyö- ja seurantakeskustelu) on pidetty 10.10 ja seuraava on keväällä 2026. YSE-keskustelun jälkeen tilastoaineisto ja johtopäätökset on käsitelty myös lautakunnassa ja ne menee tiedoksi kaupunginhallitukselle elinvoimalk 28.10.2025 § 72).

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi työllisyyspalveluiden ja TE-uudistuksen valmistelun osalta ylikunnallista yhteistyötä. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota mm. siihen, että työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen pohjalta laaditun palvelusuunnitelman tavoitteiden seuranta ei ole määritelty. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumisen raportoinnista päätetään vuoden 2025 aikana. Onko raportoinnista päätetty ja voiko niiden toteumasta raportoida jotain tarkastuslautakunnalle vuoden 2025 osalta?

- Työllisyysalueen **palvelusuunnitelma ja järjestämissuunnitelma on tarkoitus päivittää** syksyn aikana mikäli siihen kirjoitusresurssia on.
- **Päivitystyö odottaa kaupunkistrategian ja kasvuohjelman hyväksymistä**, jotta suunnitelmissa voidaan huomioida niiden painotukset ja tavoitteet. Toisin sanoen: työllisyysalueen toiminta halutaan nivoa tiiviiksi osaksi kaupungin strategisia tavoitteita.
- **Muilla alueilla** joissa on enemmän kuntia mukana, on laadittu **oma yhteinen ja erillinen työllisyysalueen työllisyysstrategia/ohjelma**. Meillä siihen ei lähdetty ainakaan vielä, koska kuntia yhteistoiminnassa on mukana vain kaksi ja Rovaniemi on niistä selvästi suurempi. Pidämme perusteltuna sitä, että Rovaniemen kaupunki “säättää” suunnan myös työllisyysalueen toiminnalle omilla strategisilla painotuksillaan.
- **Työllisyyspalveluissa ei ole erillistä resurssia laajan erillisen ohjelmatyön** toteuttamiselle.

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi työllisyyspalveluiden ja TE-uudistuksen valmistelun osalta ylikunnallista yhteistyötä. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota mm. siihen, että työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen pohjalta laaditun palvelusuunnitelman tavoitteiden seuranta ei ole määritelty. Lautakunnan silloin saaman selvityksen mukaan palvelusuunnitelman tavoitteiden toteutumisen raportoinnista päätetään vuoden 2025 aikana. Onko raportoinnista päätetty ja voiko niiden toteumasta raportoida jotain tarkastuslautakunnalle vuoden 2025 osalta?

- **Muutos on ollut todella iso ja työläs ja vie aikaa että saadaan arviointi ja seuranta synkronoitua valtion kanssa.**
- **Yhteenvetona voidaan todeta:**
 - Toimintaa seurataan ja arvioidaan erittäin paljon ja tarkasti valtion toimesta.
 - Työllisyysalueen toiminnan ja tavoitteiden raportointi tulee sekä KEHA-keskuksen kautta että osana normaalia talousarvion ja tilinpäätöksen prosessia.
 - Palvelusuunnitelma ja järjestämissuunnitelma päivitetään syksyllä kun kaupunkistrategia ja kasvuohjelma on hyväksytty ja huomioidaan toteuman raportointi sitten näissä päivitetyissä asiakirjoissa.

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota myös yhteistyön koordinoinnissa olevaan henkilöstörisktiin. Onko henkilöstöriskin pienentämiseksi tehty toimenpiteitä vuoden 2025 aikana?

- Työllisyysalueen organisaation ja tehtävänkuvien rakentamisessa on huomioitu laaja-alainen verkostoyhteistyö ja sen kehittämisen ja koordinoinnin vastuut ja niiden jakaminen useampaan tehtävänkuvaan; esimerkiksi koulutuskoordinaattori ja yrityskoordinaattori.
- Yksikön palveluvastaavat (asiakastyön esimiehet) jakavat työkuormaa yksikön päällikön kanssa ja erilaisia vastuita on voitu hajauttaa yksikön sisällä.

Onko vuoden 2025 toiminnan osalta jotain muuta, jota haluatte toimielimenne toiminnan osalta saattaa tarkastuslautakunnan tietoon?

- Lautakunnan rooli tuntuu olevan hieman epäselvä verrattuna edelliseen valtuustokauteen ja rakentava yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on vielä hioutumatta.
- Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää hyvää johtamista kaikilla eri tasoilla, niin operatiivisesti kuin poliittisestikin.
- Lisäksi tarvitaan faktoihin perustuvaa päätöksentekoa eikä mutu-tietoa tai mielipiteitä. Rovaniemi menestyy monilla erilaisilla elinvoiman ja työllisyyden mittareilla mutta yksittäisten puheenvuorojen perusteella tätä ei haluta uskoa/tunnustaa.

ROVANIEMI

KIITOS!